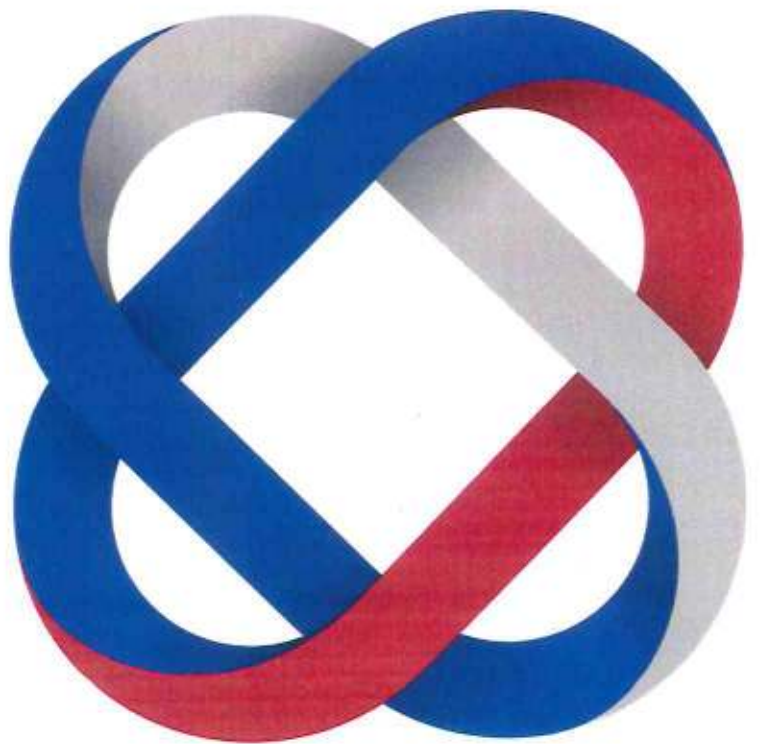

**Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն**

**«Արմենիան Քարդ» փակ բաժնետիրական
ընկերություն**

31 դեկտեմբերի 2017թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	8
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	9
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	12

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան 0012
Վաղարշյան 8/1
Հ. + 374 10 260 964
Ֆ. + 374 10 260 961

Grant Thornton CJSC
8/1 Vagharshyan Str.
0012 Yerevan, Armenia
T + 374 10 260 964
F + 374 10 260 961

«Արմենիան Քարդ» փակ բաժնետիրական ընկերության բաժնետերերին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Արմենիան Քարդ» փակ բաժնետիրական ընկերության (Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2017թ., ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Ընկերության՝ 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության՝ «*Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար*» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «*Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի*» (ՀԷՄՍԻ կանոնագիրք), և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԷՄՍԻ կանոնների և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջների: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին վերահսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության՝ անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և կազմակերպության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Ընկերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձիք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման գործընթացը վերահսկելու համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Բացի այդ, մենք.

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին վերահսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու և ոչ թե Ընկերության ներքին վերահսկողության

արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:

- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռքբերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է ղեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռքբերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն ապագա ղեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու ղեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Այլ հարցերի հետ մեկտեղ մենք տեղեկացնում ենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակների և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի մասին, ներառյալ ներքին վերահսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունները:

Գագիկ Գյուլբուրադյան

Տնօրեն

01 փետրվարի 2018թ.

Արմեն Հովհաննիսյան

Առաջադրանքի պատասխանատու

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Ծանոթ.			
Ակտիվներ				
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ	4	876,721	587,926	
Ոչ նյութական ակտիվներ	5	584,479	611,293	
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	7	112,328	76,599	
Տրված կանխավճարներ		7,530	7,200	
		<u>1,581,058</u>	<u>1,283,018</u>	
Ընթացիկ ակտիվներ				
Պաշարներ	8	8,082	66,462	
Հետաձգված ծախսեր	9	49,018	47,008	
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	10	102,089	69,221	
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ակտիվներ		-	15,070	
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	11	281,629	406,845	
		<u>440,818</u>	<u>604,606</u>	
		<u>2,021,876</u>	<u>1,887,624</u>	
Ընդամենը ակտիվներ				

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Ծանոթ.			
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ				
Կապիտալ և պահուստներ				
Բաժնետիրական կապիտալ	12.1	971,448	971,448	
Պահուստային կապիտալ	12.3	376,968	376,968	
Վերազնահատման պահուստ	12.4	75,605	47,022	
Կուտակված շահույթ		451,602	389,423	
		<u>1,875,623</u>	<u>1,784,861</u>	
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ				
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	13	10,973	11,796	
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	6	12,959	6,464	
		<u>23,932</u>	<u>18,260</u>	
Ընթացիկ պարտավորություններ				
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	14	122,321	84,503	
		<u>122,321</u>	<u>84,503</u>	
Ընդամենը պարտավորություններ		146,253	102,763	
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		<u>2,021,876</u>	<u>1,887,624</u>	

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2018թ. փետրվարի 1-ին:

Իշխան Մխիթարյան
Գործադիր տնօրեն

Հայկ Ժամկոչյան
Տնօրեն, Քաշվապահ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը՝ կազմող 12-ից մինչև 47-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
	Ծանոթ.		
Հասույթ	15	1,367,470	1,234,029
Վաճառքի ինքնարժեք	16	(1,151,774)	(1,040,999)
Համախառն շահույթ		215,696	193,030
Այլ եկամուտ		7,804	18,905
Իրացման ծախսեր		(4,674)	(7,208)
Վարչական ծախսեր	17	(153,958)	(161,357)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից օգուտ/(վնաս)		14,666	(6,797)
Այլ ծախսեր		(7,550)	(7,799)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ		71,984	28,774
Ֆինանսական եկամուտ	18	12,890	26,373
Զուտ եկամուտ/(վնաս) արտարժույթային գործառնություններից		1,865	(1,098)
Շահույթ մինչև հարկերը		86,739	54,049
Շահութահարկի գծով ծախս	19	(24,560)	(18,089)
Տարվա շահույթ		62,179	35,960
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>			
<i>Հողվածներ, որոնք հետագայում կվերադասակարգվեն շահույթին կամ վնասին</i>			
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		35,729	4,398
Վերադասակարգման ենթակա հողվածներին վերաբերող շահութահարկ	6	(7,146)	(879)
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		28,583	3,519
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		90,762	39,479

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 44-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Պահուս- տային կապիտալ	Արժեթղթերի վերագնա- հատման պահուստ	Կուտակ- ված շահույթ	Ընդամենը
2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	971,448	376,968	43,503	353,463	1,745,382
Տարվա շահույթ	-	-	-	35,960	35,960
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ օգուտ	-	-	4,398	-	4,398
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	(879)	-	(879)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	3,519	35,960	39,479
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	971,448	376,968	47,022	389,423	1,784,861
Տարվա շահույթ	-	-	-	62,179	62,179
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ օգուտ	-	-	35,729	-	35,729
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	(7,146)	-	(7,146)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	28,583	62,179	90,762
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	971,448	376,968	75,605	451,602	1,875,623

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 44-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա շահույթ	62,179	35,960
<i>Ճշգրտումներ՝</i>		
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	241,877	229,963
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից զուտ (օգուտ)/վնաս	(14,666)	6,797
Շահութահարկի գծով ծախս	24,560	18,089
Շնորհներից եկամուտ	(823)	(1,695)
Ֆինանսական եկամուտ	(6,534)	(5,616)
Փոխարժեքային տարբերությունից (օգուտ)/վնաս	(1,865)	1,098
<i>Գործառնական շահույթ/(վնաս) նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները</i>	<u>304,728</u>	<u>284,596</u>
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	(32,868)	73,414
Պաշարների փոփոխություն	58,380	13,898
Հետաձգված ծախսերի փոփոխություն	(2,010)	(6,803)
Կանխավճարների փոփոխություն	(330)	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	37,818	(1,843)
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցներ</i>	<u>365,718</u>	<u>363,262</u>
Վճարված շահութահարկ	(10,141)	(10,118)
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ</i>	<u>355,577</u>	<u>353,144</u>

Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(519,752)	(193,542)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր	30,560	994
Ստացված շահաբաժիններ	6,534	5,616
<i>Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ</i>	<u>(482,658)</u>	<u>(186,932)</u>
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդների զուտ աճ/(նվազում)	(127,081)	166,212
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	1,865	(1,098)
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա սկզբում	406,845	241,731
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա վերջում	<u>281,629</u>	<u>406,845</u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 44-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Արմենիան Քարդ» ՓԲԸ-ն (Ընկերություն) հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի և տասը առևտրային բանկերի կողմից՝ 2000թ-ի մարտին՝ Հայաստանի Հանրապետության բանկային ոլորտում նոր վճարահաշվարկային համակարգի ներդրման և զարգացման նպատակով:

1990-ական թվականներին Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը համակարգի ստեղծման ծրագիր է ներկայացրել ԱՄՆ-ի Միջազգային Զարգացման Գործակալությանը: Նախագիծը հաստատվել է ԱՄՆ-ի Միջազգային Զարգացման Գործակալության կողմից և 1999թ-ին ԱՄՆ-ի Կառավարության և ՀՀ կենտրոնական բանկի միջև ստորագրվել է «Հուշագիր մտադրությունների մասին»:

Ընկերության ստեղծման նպատակն է Հայաստանի Հանրապետությունում պլաստիկ քարտերով հաշվարկների միասնական համակարգի ստեղծումը, որը պետք է ապահովի ապրանքների և մատուցվող ծառայությունների դիմաց անկանխիկ վճարումների իրականացումը պլաստիկ քարտերով:

Ընկերությունը մատուցում է ծառայությունների փաթեթ, որը հնարավորություն է տալիս առևտրային բանկերին թողարկել և սպասարկել ArCa Classic, ArCa Gold, ArCa Business, ArCa Affinity, ArCa Co-branded, ArCa Debit, ArCa Platinum քարտեր՝ օգտվելով պրոցեսինգային կենտրոնի ժամանակակից տեխնիկական, տեխնոլոգիական և ծրագրային հնարավորություններից, ինչպես նաև Ընկերության մասնագիտական օժանդակությունից:

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է՝

- պլաստիկ քարտերով վճարումների միասնական համակարգի (հետագայում՝ «Համակարգ») ստեղծում և ընդհանուր ղեկավարում,
- համակարգի շրջանակներում թողարկված քարտերով կատարված գործառնությունների (գործարքների) պրոցեսինգ,
- միջազգային վճարային համակարգերի քարտերի սպասարկում (մարշրուտիզացիա և/կամ մշակում տեղում) և թողարկում,
- միջազգային և տեղական վճարային համակարգերի քարտերով կատարված գործարքների տվյալների համապատասխան մշակում (մարշրուտիզացիա կամ մշակում տեղում),
- ATM-երից (բանկոմատներ) և POS-երից (քարտերի սպասարկման կետեր) տվյալների հավաքագրում և դրանց մշակում,
- ATM-երի և POS-երի տեղադրում, տեխնիկական սպասարկում,
- քարտերի պերսոնալիզացիա (էլեկտրոնային, գրաֆիկական, մեխանիկական), և այլն:

Ընկերությունը հանդիսանում է MasterCard միջազգային վճարային, Visa, American Express և Diners Club International համակարգերի պրոցեսինգային ծառայությունների մատուցող կենտրոն, ինչպես նաև հանդիսանում է MasterCard միջազգային վճարային համակարգի լիիրավ անդամ:

Ընկերության բաժնետերերն են հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորված 16 առևտրային բանկեր (տես ծանոթ. 12):

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Գարեգին Նժդեհի փող. 32/1: Ընկերության գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Մ.Խորենացու 15, էլիտ Պլազա բիզնես-կենտրոն: 2017թ. Ընկերության աշխատողների տարեկան միջին թիվը կազմել է 75 (2016թ.՝ 70):

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից:

2.2 Ճանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 20-ում:

2.5 Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում

Ընթացիկ տարում Ընկերությունն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2017թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են

Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) և ՀՀՄՄԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

Նշված փոփոխությունների բնույթը և ազդեցությունը բացահայտված են ստորև: Չնայած այս նոր ստանդարտները և փոփոխությունները առաջին անգամ կիրառելի են 2017թ. ընթացքում, դրանք էական ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Նոր և վերանայված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնք կիրառելի են 2017թ. հունվարի 1-ից և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար

Բացահայտման նախաձեռնություն (ՀՀՄՄ 7 (Փոփոխություններ)
«Հաշվետվություն դրամական միջոցների հոսքերի մասին»)

ՀՀՄՄ 7-ի փոփոխությունները, որոնք ուժի մեջ են մտել 2017թ. հունվարի 1-ից, պահանջում են, որպեսզի Ընկերությունը ներկայացնի բացահայտումներ՝ ֆինանսական գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների փոփոխությունների վերաբերյալ: Ընկերությունն այդ փոփոխությունները դասակարգում է դրամային հոսքերից» և «ոչ դրամային հոսքերից» առաջացող փոփոխությունների՝ այնուհետև խմբավորելով ՀՀՄՄ 7-ի պահանջների համաձայն:

ՀՀՄՄ 12 (Փոփոխություններ) «Շահութահարկեր»

ՀՀՄՄԽ-ը թողարկել է «Չիրացված վնասների համար հետաձգված հարկային ակտիվների ճանաչում» պարզաբանումը, որը ՀՀՄՄ 12-ում՝ «Շահութահարկեր», կատարում է որոշակի փոփոխություններ: Փոփոխությունները պարզաբանում են, թե ինչպես պետք է հաշվառել իրական արժեքով չափվող պարտքային գործիքներին վերաբերող հետաձգված հարկային ակտիվները, հատկապես այն դեպքերում, երբ շուկայական տոկոսադրույքի փոփոխությունները նվազեցնում են պարտքային գործիքի իրական արժեքը սկզբնական արժեքից ցածր մակարդակի:

Սույն փոփոխությունները պարզաբանում են հետևյալը.

- այն պարտքային գործիքների գծով չիրացված վնասները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, իսկ հարկային առումով՝ սկզբնական արժեքով, առաջացնում են նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ՝ անկախ նրանից, թե պարտքային գործիքին տիրապետողն ակնկալում է վերականգնել դրա հաշվեկշռային արժեքը՝ այն վաճառելու, թե օգտագործելու միջոցով,
- ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի սահմանափակում հարկման ենթակա ապագա հավանական շահույթների գնահատումը,
- հարկման ենթակա ապագա շահույթների գնահատումները չեն ներառում նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձումից առաջացող հարկային նվազեցումները,
- ընկերությունը պետք է հաշվի առնի, արդյոք հարկային օրենսդրությունն արգելում է հարկվող շահույթների այն աղբյուրները, որոնց առումով այն կարող է նվազեցումներ կատարել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձման մասով: Եթե հարկային օրենսդրությունում չկան այդպիսի արգելքներ, ընկերությունը գնահատում է նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը բոլոր այլ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների հետ համատեղ:

Փոփոխությունները պետք է կիրառվեն հետընթաց: Այս փոփոխություններն էական ազդեցություն չունեն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Տարեկան բարեփոխումներ՝ 2014-2016թթ.

2014-2016թթ. տարեկան բարեփոխումները մի շարք ՖՀՄՍ-ներում կատարել են որոշ աննշան փոփոխություններ: Ընկերությանը վերաբերող փոփոխությունները ամփոփված են ստորև.

ՖՀՄՍ 12 «Այլ կազմակերպություններում մասնակցության բացահայտում»

Ստանդարտի շրջանակների հստակեցում:

ՖՀՄՍ 12-ը պետք է կիրառվի հետադարձ՝ ՀՀՄՍ 8-ի համաձայն:

Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Ընկերության կողմից

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Ընկերության կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից: Ստորև ներկայացված է տեղեկատվություն նոր ստանդարտների, փոփոխությունների և մեկնաբանությունների վերաբերյալ, որոնք նախատեսվում է, որ կիրառելի կլինեն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների համար: Որոշ այլ նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ թողարկվել են, սակայն չի ակնկալվում, որ դրանք Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա էական ազդեցություն կունենան:

ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ»

ՀՀՄՍԽ-ը թողարկել է ՖՀՄՍ 9-ը «Ֆինանսական գործիքներ»՝ ներկայացնելով իր ծրագրի ավարտը, ինչը պետք է փոխարինի ՀՀՄՍ 39-ին «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչումը և չափումը»: Նոր ստանդարտն ընդարձակ փոփոխություններ է ներկայացնում ՀՀՄՍ 39-ի ուղեցույցում ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման վերաբերյալ և ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման նոր «կանխատեսվող վարկային կորուստներ» մոդելը: ՖՀՄՍ 9-ը նաև ապահովում է նոր ուղեցույց՝ հեջի հաշվառման կիրառման վերաբերյալ:

Ընկերության ղեկավարությունը դեռ պետք է գնահատի այս նոր ստանդարտի ազդեցությունը Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Նոր ստանդարտը պետք է կիրառվի 2018թ. հունվարի 1-ին և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՍ 15 «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ»

ՖՀՄՍ 15-ը հասույթի ճանաչման նոր պահանջներ է ներկայացնում՝ փոխարինելով ՀՀՄՍ 18-ը «Հասույթ», ՀՀՄՍ 11-ը «Կառուցման պայմանագրեր» և հասույթի հետ կապված որոշ այլ մեկնաբանություններ: Նոր ստանդարտը սահմանում է հասույթի ճանաչման մոդել՝ հիմնված վերահսկողության վրա և լրացուցիչ ուղեցույց է տրամադրում գործող ՖՀՄՍ-ներում մանրամասնորեն չներկայացված տարբեր ոլորտների վերաբերյալ, ներառյալ՝ ինչպես հաշվառել բազմակի պարտավորությունների կատարման, փոփոխուն գնագոյացմամբ, հաճախորդներին փոխհատուցման իրավունքների, մատակարարների՝ հետգնման տարբերակների պայմաններ և այլ բարդություններ պարունակող պայմանագրերը:

ՖՀՄՍ 15-ը ուժի մեջ է մտնում 2018թ. հունվարի 1-ին և դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Ընկերության ղեկավարությունը դեռևս չի գնահատել ՖՀՄՍ 15-ի ազդեցությունը սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություն»

ՖՀՄՍ 16-ում ներկայացված են վարձակալության հաշվառման նոր պահանջներ և փոփոխություններ: ՖՀՄՍ 16-ը սահմանում է, որ վարձակալները պետք է հաշվառեն վարձակալությունները «հաշվապահական հաշվեկշռում»՝ ճանաչելով «օգտագործման իրավունքը» որպես ակտիվ և վարձակալության գծով համապատասխան պարտավորությունը:

Միևնույն ժամանակ ՖՀՄՍ 16-ը՝

- փոփոխում է վարձակալության սահմանումը,
- սահմանում է ակտիվի և պարտավորության հաշվառման պահանջներ, այդ թվում՝ դրանց այնպիսի առանձնահատկությունների, ինչպիսիք են ոչ-վարձակալական տարրերը, փոփոխվող վարձակալական վճարները և արտոնյալ (օպցիոն) ժամանակաշրջանները;
- ազատման հնարավորություն է տալիս կարճաժամկետ վարձակալությունների և ցածրարժեք ակտիվների համար,
- փոփոխում է «վաճառք հետադարձ վարձակալությամբ» պայմանավորվածությունների հաշվառումը,
- մեծապես պահպանում է ՀՀՄՍ 17-ի մոտեցումը՝ վարձատուների հաշվառման մասով;
- ներկայացնում է նոր բացահայտման պահանջներ:

ՖՀՄՍ 16-ը ուժի մեջ է մտնում 2019թ. հունվարի 1-ին և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Թույլատրվում է ստանդարտի վաղաժամկետ կիրառումը՝ պայմանով, որ ՖՀՄՍ 15-ը «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ», նույնպես կիրառվի: Ընկերության ղեկավարությունը դեռևս չի գնահատել ՖՀՄՍ 16-ի ազդեցությունը սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՄՄԿ 22 «Արխարժույթով գործարքներ և կանխավճարներ»

ՖՀՄՄԿ 22-ը պարզաբանում է, թե ինչ փոխարժեքով պետք է իրականացվի փոխարկումը, երբ վճարումները կատարվել կամ ստացվել են նախքան համապատասխան ակտիվը կամ եկամուտը ստանալը, կամ ծախսը կատարելը:

ՖՀՄՄԿ 22-ն անդրադառնում է այս հարցին՝ պարզաբանելով, որ համապատասխան ակտիվի, ծախսի կամ եկամտի (կամ դրանց մի մասի) սկզբնական ճանաչման փոխարժեքը որոշելիս գործարքի ամսաթիվ է համարվում այն ամսաթիվը, երբ Ընկերությունը սկզբնապես ճանաչում է կանխավճարի վճարումից կամ ստացումից առաջացած ոչ դրամային ակտիվը կամ պարտավորությունը:

Եթե կանխավճարները վճարվել կամ ստացվել են բազմակի անգամ, Ընկերությունը պետք է գործարքի ամսաթիվ որոշի կանխավճարի յուրաքանչյուր վճարման կամ ստացման համար:

ՖՀՄՄԿ 22-ը ուժի մեջ է մտնում 2018թ. հունվարի 1-ին և դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Թույլատրվում է ստանդարտի վաղաժամկետ կիրառումը:

Տարեկան բարեփոխումներ՝ 2014-2016թթ.

2014-2016թթ. տարեկան բարեփոխումները մի շարք ՖՀՄՍ-ներում կատարել են որոշ աննշան փոփոխություններ: Ընկերությանը վերաբերող փոփոխությունները ամփոփված են ստորև.

ՖՀՄՍԿ 23 «Շահութահարկով հարկման մոտեցումների վերաբերյալ անորոշություն» ուժի մեջ է մտնում 2019թ. հունվարի 1-ին և դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը.

	2017թ. դեկտեմբերի 31	2016թ. դեկտեմբերի 31
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	484.10	483.94
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	580.10	512.20

Ոչ դրամային հոդվածները չեն վերահաշվարկվում և չափվում են պատմական արժեքով (հաշվարկվում են՝ օգտագործելով գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքը), բացառությամբ իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների, որոնք վերահաշվարկվում են իրական արժեքի չափման օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Նման ոչ դրամային հոդվածների դեպքում շահույթի կամ վնասի ցանկացած փոխարժեքային բաղադրիչ նույնպես ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

3.2 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	- 40 տարի
Համակարգչային տեխնիկա	- 5 տարի
Սերվերներ	- 7 տարի
Մեքենաներ, սարքավորումներ	- 8 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	- 10 տարի
Տնտեսական գույք	- 7 տարի
Այլ հիմնական միջոցներ	- 7 տարի:

3.3 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

3.4 Պաշարներ

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով [առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ԱՄԱԵ)], և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

3.5 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում, սկզբնական չափում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնապես դասակարգվում են որպես ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և հետագա չափումը

Հետագա չափումն իրականացնելու համար ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ,

Ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ վերագրվում են տարբեր կատեգորիաների՝ կախված գործիքի բնույթից և նպատակից: Ֆինանսական գործիքի կատեգորիան համապատասխանեցվում է այն սկզբունքին, որով չափվում է տվյալ գործիքը և այն հանգամանքին, թե արդյոք առաջացող եկամուտը և ծախսերը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, թե այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Ընկերության ֆինանսական ակտիվները, ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ծանոթագրություն 21.2-ում:

Ընդհանուր առմամբ, Ընկերության բոլոր ֆինանսական ակտիվները ճանաչվում են՝ օգտագործելով վերջնահաշվարկի ամսաթվի հաշվառումը: Ֆինանսական ակտիվների հետ կապված բոլոր ծախսերը և եկամուտները որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, ներկայացվում են «Ֆինանսական ծախս», «Ֆինանսական եկամուտ» հոդվածներում, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման, որը ներկայացվում է «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

i. Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխառություններն ու դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք չեն գնանշվում ակտիվ շուկայում և ներառում են առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը, ինչպես նաև մնացորդները դրամարկղում և բանկերում:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Ընթացիկ դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ հանած արժեզրկման պահուստը: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստը ստեղծվում է այն ժամանակ, երբ առկա է օբյեկտիվ ապացույց, որ Ընկերությունը սկզբնապես սահմանված ժամկետներում չի կարող հավաքագրել վերադարձման ենթակա բոլոր գումարները: Դեբիտորի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, վճարման հետաձգումը և վճարումների ուշացումները ցուցանիշ են այն բանի, որ առևտրային դեբիտորական պարտքն արժեզրկված է: Պահուստի գումարը ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և

սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունն է:

Պահուստի մնացորդը ճշգրտվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում՝ ծախսի կամ եկամտի ճանաչման միջոցով: Հաճախորդի հաշվի մնացորդից դուրս գրվող ցանկացած գումար նվազեցվում է առկա կասկածելի դեբիտորական պարտքի պահուստից: Բոլոր դեբիտորական պարտքերը, որոնց հավաքագրումը գնահատվում է անհավանական, դուրս են գրվում:

Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում

Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցները, բանկային հաշիվների մնացորդները և դրամական միջոցները՝ ճանապարհին:

ii. Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխությունները ուղղակիորեն ճանաչելով այլ համապարփակ արդյունքներում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների կատեգորիայում դասակարգված ֆինանսական գործիքներից առաջացած օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն դեպքում, երբ նշված ակտիվները վաճառվում են կամ երբ ներդրումն արժեզրկվում է: Արժեզրկման դեպքում ցանկացած վնաս, որը նախկինում ճանաչվել էր այլ համապարփակ արդյունքներում, փոխանցվում է շահույթ կամ վնաս: Սեփական կապիտալի գործիքներից առաջացած և շահույթում կամ վնասում ճանաչված վնասները չեն հակադարձվում շահույթում կամ վնասում, այլ ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Նախորդ ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում ճանաչված պարտքային արժեթղթերի արժեզրկումից առաջացած վնասները հակադարձվում են շահույթում կամ վնասում, եթե հետագա աճը հիմնվում է այն դեպքի վրա, որը տեղի է ունեցել արժեզրկումից վնասը շահույթում կամ վնասում ճանաչումից հետո:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և հետագա չափումը

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը՝ ներառյալ ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորությունները: Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություն 21.2-ում:

i. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.6 Արժեզրկում

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի

հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշի առկայության համար: Ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված են, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձություններ ազդել են ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստը հաշվառվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությամբ: Բոլոր ֆինանսական ակտիվների համար արժեզրկումից կորուստն ուղղակիորեն նվազեցվում է ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնց հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է կասկածելի պարտքի պահուստի միջոցով:

Բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի գործիքների, եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկման կորուստը նվազում է, և նվազումը օբյեկտիվորեն կարելի է վերագրել արժեքի իջեցումից հետո տեղի ունեցած դեպքերին, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկման կորուստը հակադարձվում է՝ ճանաչվելով շահույթում կամ վնասում այն չափով, որ հակադարձումը չհանգեցնի ֆինանսական ակտիվի այնպիսի հաշվեկշռային արժեքի, որը գերազանցի այն ամորտիզացված արժեքը, որը կլիներ, եթե այդ ֆինանսական ակտիվի արժեքի իջեցման հակադարձման ամսաթվի դրությամբ արժեզրկում ճանաչված չլիներ:

Ինչ վերաբերում է վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի արժեթղթերին, արժեզրկումից հետո իրական արժեքի աճն ուղղակիորեն ճանաչվում է սեփական կապիտալում:

3.7 Սեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով:

Բաժնետիրական կապիտալն իրենից ներկայացնում է թողարկված բաժնետոմսերի նոմինալ արժեքը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների պահուստները ներառում են այս տիպի ֆինանսական գործիքներին առնչվող օգուտներն և վնասները:

Զբաղիված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաղիված շահույթը:

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.8 Շնորհներ

Շնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Ընկերությունը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է:

Շնորհները, որոնց հիմնական պայմանը Ընկերության կողմից ոչ ընթացիկ ակտիվներ գնելը, կառուցելը կամ այլ կերպ ձեռք բերելն է, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ և սխտեմատիկորեն փոխանցվում են շահույթ կամ վնաս՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Այլ շնորհները ճանաչվում են սխտեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են: Շնորհը, որը հատկացվում է Ընկերությանը՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն՝ առանց հետագա համապատասխան ծախսումներ կրելու, ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դառնում է ստացման ենթակա:

3.9 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

3.10 Հասույթի ճանաչում

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով՝ հաշվի առնելով Ընկերության կողմից տրամադրված ցանկացած առևտրական զեղչերը և իջեցումների գումարները:

Ծառայությունների մատուցում

Ծառայությունների մատուցումից ստացված հասույթը ճանաչվում է, երբ՝

- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը,
- հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն,
- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանը,
- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի համար կատարված և գործարքն ավարտելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Վճարահաշվարկային ծառայություններ

Հասույթն առաջանում է վճարահաշվարկային ծառայությունների դիմաց բանկերի կողմից վճարվելիք կոմիսիոն վճարներից:

Վճարահաշվարկային ծառայությունները մասնավորապես ներառում են՝

- կանխիկի տրամադրում բանկումատներով,
- առևտրային և սպասարկման կետերում ձեռք բերված ապրանքների կամ ստացված ծառայությունների դիմաց վճարումների իրականացում POS տերմինալներով,
- կոմունալ ծառայությունների դիմաց վճարումների իրականացում բանկումատներով,
- էլեկտրոնային վճարումների իրականացում ինտերնետով,
- քարտային հաշվի մնացորդի վերաբերյալ տեղեկատվության տրամադրում,
- ինտերնետային առևտուր,
- քարտից քարտ գումարների փոխանցում և այլն:

Թողարկված քարտերի էմբոսինգ և կողավորում

Հասույթը ճանաչվում է «ԱրՔա» վճարային համակարգում բանկերի կողմից թողարկված պլաստիկ քարտերի էմբոսինգից և կողավորումից և ճանաչվում է գործարքի փաստացի իրականացման ժամանակ:

Տարեկան անդամավճարներ

Հասույթը ճանաչվում է տարեկան միանվագ անդամավճարներից, որոնք վճարում են «ԱրՔա» վճարային համակարգի անդամ բանկերը՝ մատուցված ծառայությունների, ինչպես նաև քարտեր թողարկելու և սպասարկելու դիմաց:

Շահաբաժիններից և տոկոսներից եկամուտ

Շահաբաժիններից եկամուտը ճանաչվում է, երբ սահմանված է վճարը ստանալու բաժնետերերի իրավունքը:

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համամասնության հիմունքով՝ մնացորդային արժեքի նկատմամբ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը, որը զեղչում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների ներհոսքերը ֆինանսական ակտիվի ակնկալվող ժամկետում՝ մինչև ակտիվի զուտ հաշվեկշռային արժեքը:

Վարձակալական եկամուտ

Ընկերությունը առևտրային բանկերին վարձակալության է հանձնել իր սեփականությունը հանդիսացող մոդեմները՝ միասնական վճարային համակարգում պլաստիկ քարտերով գործառնություններ իրականացնելու նպատակով:

Վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

3.11 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

3.12 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցների համարժեքները կարճաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումներն են, որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ: Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Ընկերությունը դասակարգում է ներդրումները որպես դրամական միջոցների համարժեքներ այն դեպքում, եթե դրանք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ:

3.13 Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր

Հետզնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները ("ռեպո") դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետզնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես "Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր" և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը ("հակադարձ ռեպո") չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետզնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

4 Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ

	Հող, շենքեր և շինու- թյուններ	Համա- կարգչա- յին տեխնի- կա	Մեքենա և սարքա- վորում- ներ	Փոխադ- րամի- ջոցներ	Կապի- տալ ներդ- րումներ վարձա կալված հիմնա- կան միջոց- ներում	Այլ	Ընդա- մենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>							
2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	94,213	354,441	724,335	23,112	10,998	88,722	1,295,821
Ավելացում	-	34,024	2,726	-	-	2,616	39,366
Օտարում	-	(35,483)	(62,704)	-	-	(16,710)	(114,897)
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	94,213	352,982	664,357	23,112	10,998	74,628	1,220,290
Ավելացում	-	348,657	68,028	-	-	2,995	419,680
Օտարում	-	(68,337)	(25,459)	-	-	(6,171)	(99,967)
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	94,213	633,302	706,926	23,112	10,998	71,452	1,540,003
<i>Կուրսաված մաշվածություն</i>							
2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	34,070	224,201	294,139	12,278	809	48,698	614,195
Տարվա հաշվարկ	1,839	39,850	72,543	1,664	1,112	8,267	125,275
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	(35,241)	(55,521)	-	-	(16,344)	(107,106)
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	35,909	228,810	311,161	13,942	1,921	40,621	632,364
Տարվա հաշվարկ	1,839	33,473	72,158	1,311	1,111	7,102	116,994
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	(66,200)	(14,069)	-	-	(5,807)	(86,076)
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	37,748	196,083	369,250	15,253	3,032	41,916	663,282
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>							
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	58,304	124,172	353,196	9,170	9,077	34,007	587,926
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	56,465	437,219	337,676	7,859	7,966	29,536	876,721

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գրավադրված հիմնական միջոցներ չունի:

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում առկա են 246,614 հազար դրամ սկզբնական արժեքով ամբողջությամբ մաշված հիմնական միջոցներ (2016թ.՝ 251,513 հազար դրամ):

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ժամանակավորապես չջահագործվող հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 2,629 հազար դրամ (2016թ.՝ 1,316 հազար դրամ):

Մաշվածության գծով ծախսը բաշխվել է հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2017թ.	2016թ.
Վաճառքի ինքնարժեք	112,116	119,968
Վարչական ծախսեր	4,878	5,307
	116,994	125,275

5 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար դրամ	Համա- կարգային ծրագրեր	Լիցեն- զիաներ և այլն	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>			
2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	441,605	447,504	889,109
Ավելացում	149,682	4,494	154,176
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	591,287	451,998	1,043,285
Ավելացում	92,390	7,682	100,072
Օտարում	(1,685)	(1,750)	(3,435)
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	681,992	457,930	1,139,922
<i>Կուտակված ամորտիզացիա</i>			
2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	192,561	134,743	327,304
Տարվա հաշվարկ	47,502	57,186	104,688
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	240,063	191,929	431,992
Տարվա հաշվարկ	94,150	30,733	124,883
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	(1,384)	(48)	(1,432)
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	332,829	222,614	555,443
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>			
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	351,224	260,069	611,293
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	349,163	235,316	584,479

Ամորտիզացիայի ծախսը բաշխվել է հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2017թ.	2016թ.
Վաճառքի ինքնարժեք	124,831	104,648
Վարչական ծախսեր	52	40
	124,883	104,688

6 Հետաձգված հարկեր

Հետաձգված հարկերի շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2017թ.	2016թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	(6,464)	(6,116)
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված փոխհատուցում (ծանոթագրություն 19)	651	531
Դեբետագրված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին	(7,146)	(879)
Տարեվերջի մնացորդ	(12,959)	(6,464)

2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	1 հունվարի 2017թ.	Այլ համա- պարփակ ֆինան- սական արդյունք- ներում ճանաչված	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2017թ.
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>				
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	5,291	-	651	5,942
	<u>5,291</u>	<u>-</u>	<u>651</u>	<u>5,942</u>
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>				
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	(11,755)	(7,146)	-	(18,901)
	<u>(11,755)</u>	<u>(7,146)</u>	<u>-</u>	<u>(18,901)</u>
Զուտ արդյունք՝ հետաձգված հարկային պարտավորություններ	<u>(6,464)</u>	<u>(7,146)</u>	<u>651</u>	<u>(12,959)</u>

2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	1 հունվարի 2016թ.	Այլ համա- պարփակ ֆինան- սական արդյունք- ներում ճանաչված	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2016թ.
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>				
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	4,760	-	531	5,291
	<u>4,760</u>	<u>-</u>	<u>531</u>	<u>5,291</u>
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>				
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	(10,876)	(879)	-	(11,755)
	<u>(10,876)</u>	<u>(879)</u>	<u>-</u>	<u>(11,755)</u>
Զուտ արդյունք՝ հետաձգված հարկային պարտավորություններ	<u>(6,116)</u>	<u>(879)</u>	<u>531</u>	<u>(6,464)</u>

Հետաձգված հարկային ակտիվները ենթակա են փոխհատուցման մինչև 12 ամսվա ընթացքում:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված գումարները վերաբերում են վաճառքի համար ներդրումների իրական արժեքի ճշգրտմանը:

7 Այլ ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ		
<i>Բաժնային գործիքներ՝ ցուցակված</i>	112,328	76,599
	<u>112,328</u>	<u>76,599</u>

Բաժնային գործիքները բաղկացած են Ընկերությանը պատկանող MasterCard Incorporated ընկերության 1,533 հատ բաժնետոմսերից:

8 Պաշարներ

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Նյութեր և արագամաշ առարկաներ	8,082	6,989
Ապրանքներ	-	59,473
	<u>8,082</u>	<u>66,462</u>

Տարվա ընթացքում ծախս ճանաչված պաշարների գումարը կազմում է 40,405 հազար դրամ (2016թ.՝ 37,298 հազար դրամ):

Ակնկալվում է, որ 8,082 հազար դրամ արժողությամբ պաշարները (2016թ.՝ 66,462 հազար դրամ) կփոխհատուցվեն ավելի քան տասներկու ամսվա ընթացքում: Պաշարները գրավադրված չեն:

9 Հետաձգված ծախսեր

Հետաձգված ծախսեր հոդվածով հաշվառվում են վճարահաշվարկային գործունեության հետ կապված ծրագրային սպասարկման և այլ ծախսերի գծով տրված կանխավճարները, որոնք չեն վերաբերում հաշվետու ժամանակաշրջանին և որոնց ժամկետը, հիմնականում, չի գերազանցում մեկ տարին: Ծախսագրումը կատարվում է համապատասխան ժամանակաշրջանում:

10 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	69,975	54,363
Դեբիտորական պարտքեր՝ պետական բյուջեից	4,319	4,850
Տրված կանխավճարներ	27,119	9,890
Այլ դեբիտորական պարտքեր	676	118
	<u>102,089</u>	<u>69,221</u>

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի զուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Ծառայությունների մատուցումից առաջացած առևտրային դեբիտորական պարտքի միջին տևողությունը կազմում է 27 օր (2016թ.՝ 22 օր): Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում: Ընկերությունը լրիվ պահուստավորում է բոլոր այն առևտրային դեբիտորական պարտքերը, որոնց մարման ժամկետից անցել է ավելի քան 90 օր, քանի որ, հիմնվելով անցյալի փորձի վրա, մարման ժամկետը 90 օրով գերազանցելու դեպքում առևտրային դեբիտորական պարտքերը համարվում են անհավաքագրելի: Ելնելով անցյալի փորձից՝ առևտրային դեբիտորական պարտքերը պահուստավորվում են՝ հիմնվելով ծառայությունների մատուցումից առաջացած չվերականգնվող գումարների անհավաքագրելիության գնահատման վրա:

Ղեկավարությունը հավատացած է, որ պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքերն ամբողջովին ենթակա են վերականգնման:

Առևտրային դեբիտորական պարտքի հավաքագրելիությունը որոշելիս հաշվի է առնվում դեբիտորի պարտքի մարման ժամանակացույցի ցանկացած փոփոխություն՝ սկսած պարտքի առաջացման պահից մինչև հաշվետու ամսաթիվը: Հավաքագրելիության ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակ է՝ ելնելով հաճախորդների շրջանակների մեծությունից և կապակցված չլինելու հանգամանքից: Հետևաբար, ղեկավարությունը հավատացած է, որ 2017 և 2016թթ. Դեկտեմբերի 31- դրությամբ չկան կասկածելի դեբիտորական պարտքեր:

11 Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դրամական միջոցներ դրամարկղում	15	-
Դրամական միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	251,184	371,645
Դրամական միջոցներ առևտրային բանկերում	30,430	35,200
	<u>281,629</u>	<u>406,845</u>

Տե՛ս ծանոթագրություն 22՝ դրամարկղում և բանկում մնացորդների արժույթների բացահայտման համար:

12 Կապիտալ և պահուստներ

12.1 Բաժնետիրական կապիտալ

Հազար դրամ

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	2017թ.	2016թ.
Թողարկված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետոմսեր		
80 սովորական բաժնետոմսեր, յուրաքանչյուրը՝ 12.143.1 դրամ	971,448	971,448
80 սովորական բաժնետոմսեր, յուրաքանչյուրը՝ 12.143.1 դրամ	971,448	971,448

Ընկերությունն ունի սովորական բաժնետոմսերի մեկ դաս, որը հաստատուն եկամտի նկատմամբ իրավունք չունի:

N	Բաժնետերեր	Բաժնետոմսերի քանակ	Տոկոս
1	«Հ կենտրոնական բանկ»	45	56.25
2	«Հայէկոնոմբանկ» ԲԲԸ	5	6.25
3	«Արցախբանկ» ՓԲԸ	1	1.25
4	«Արարատբանկ» ԲԲԸ	5	6.25
5	«Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ	1	1.25
6	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ	4	5
7	«Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ	1	1.25
8	«Ինեսկոբանկ» ՓԲԸ	1	1.25
9	«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ	3	3.75
10	«Յունիբանկ» ԲԲԸ	1	1.25
11	«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ	1	1.25
12	«Պրոմեթեյ Բանկ» ՓԲԸ	1	1.25
13	«Արդշինբանկ» ՓԲԸ	4	5
14	«Ակրա-Կրոդիտ Ազրիկոլ Բանկ» ԲԲԸ	5	6.25
15	«Բիրլոս բանկ Արմենիա» ՓԲԸ	1	1.25
16	«Արմսվիսբանկ» ՓԲԸ	1	1.25
		80	100

12.2 Շահաբաժիններ

2017թ-ին սովորական բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերին շահաբաժին չի վճարվել (2016թ.՝ նույնպես):

12.3 Պահուստային կապիտալ

Ընկերությունն ստեղծում է պահուստային հիմնադրամներ: Ընկերության պահուստային հիմնադրամը համալրվում է բաժնետիրական կապիտալի 15 տոկոսից ոչ պակաս հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթի բաշխման միջոցով, ինչը կարգավորվում է Ըկերության կանոնադրությամբ: Պահուստային հիմնադրամի միջոցներն օգտագործվում են օրենքով սահմանված կարգով և նպատակներով:

12.4 Վերագնահատման պահուստ

Վերագնահատման պահուստն առաջանում է վաճառքի համար մատչելի ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած օգուտից և վնասից, որը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական գործիքի օտարումը, որի դեպքում կապիտալի վերագնահատման պահուստում մնացորդը տեղափոխվում է շահույթ կամ վնաս:

13 Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Տարեսկզբի մնացորդ	11,796	13,491
Ավելացում	4,523	-
Եկամտի ճանաչում (ճանաչված այլ եկամուտներում)	(942)	(1,695)
Դուրսգրում	(4,404)	-
Տարեվերջի մնացորդ	10,973	11,796

14 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	51,355	6,740
Ստացված կանխավճարներ	15,000	27,000
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	26,256	24,308
Արձակուրդային վճարների գծով պարտավորություններ	29,710	26,455
	122,321	84,503

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կանխավճարները ներառում են «ԱրՔա» վճարային համակարգի անդամ բանկերի կողմից վճարված անդամակցության և տարեկան անդամավճարները:

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում: Ընկերությունն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

15 Հասույթ

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Բանկոմատների և POS տերմինալների կանխիկացումից հասույթ	558,307	545,914
Բանկոմատների և POS տերմինալների սպասարկումից հասույթ	115,359	93,379
Քարտերի էմբոսինգից և կոդավորումից հասույթ	65,405	59,730
Տարեկան վճարներից հասույթ	39,500	21,938
Տվյալների բազայի և սպասարկման կետերի վարումից հասույթ	127,173	130,743
Միջազգային գործարքների իրականացումից և միջազգային քարտերի բազայի վարումից հասույթ	319,138	261,922
SMS հաղորդագրությունների ուղարկումից հասույթ	95,303	62,413
Անդամակցության միանվագ վճար	-	27,500
Այլ	47,285	30,490
	1,367,470	1,234,029

16 Վաճառքի ինքնարժեք

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հատուցումներ աշխատակիցներին	506,377	457,523
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	236,947	224,616
Վճարահաշվակային համակարգի ծրագրային սպասարկման ծախսեր	133,085	113,599
Նյութական ծախսեր	39,340	35,819
Խորհրդատվական ծախսեր	24,723	18,060
Կոմունիկացիոն ծախսեր	71,078	58,243
Կոմունալ ծախսեր	12,018	13,231
Վարձակալության գծով ծախսեր	81,265	76,141
Հիմնական միջոցների նորոգման և սպասարկման ծախսեր	21,333	21,584
Գործուղման ծախսեր	11,834	9,243
Վերապատրաստման ծախսեր	8,268	7,165
Այլ	5,506	5,775
	1,151,774	1,040,999

17 Վարչական ծախսեր

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հատուցումներ աշխատակիցներին	113,197	115,838
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	4,930	5,347
Վարձակալության գծով ծախսեր	12,095	12,509
Խորհրդատվական ծախսեր	7,228	10,825
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	3,821	2,806
Այլ	12,687	14,032
	153,958	161,357

18 Ֆինանսական եկամուտ

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Տոկոսային եկամուտ կազմակերպությունների հետ ունեցած գործարքներից	6,356	19,373
Եկամուտներ շահաբաժիններից	6,534	5,616
Այլ տոկոսային եկամուտ	-	1,384
	12,890	26,373

19 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	25,211	18,620
Հետաձգված հարկ (ծանոթագրություն 6)	(651)	(531)
	24,560	18,089

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավե տ հարկային դրույքաչափ (%)	2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավե տ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՍ)	86,739		54,049	
Շահութահարկ՝ 20% դրույքաչափով	17,348	20	10,810	20
Չչնվազեցվող ծախսեր	7,212	8	7,279	13
Շահութահարկի գծով ծախս	24,560	28	18,089	33

20 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

20.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները կարող են չհամապատասխանել իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներ

Ղեկավարությունը կատարել է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատում: Ղեկավարության համոզմամբ գնահատված հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներն էականորեն չեն տարբերվում այդ ակտիվների տնտեսական կյանքից: Եթե հիմնական միջոցների փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն տարբերվել:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներ

Ղեկավարությունը կատարել է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատում: Ղեկավարության համոզմամբ գնահատված հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներն էականորեն չեն տարբերվում այդ ակտիվների տնտեսական կյանքից: Եթե հիմնական միջոցների փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն տարբերվել:

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք գոյություն ունեն ակտիվների արժեզրկման ցուցանիշներ: Եթե կան նման ցուցանիշներ, Ընկերությունը հաշվարկում է այդ ակտիվների փոխհատուցվող գումարը: Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկման որոշման ժամանակ ղեկավարությունը կատարել է որոշ գնահատումներ, որոնք ներառում են, մասնավորապես, արժեզրկման պատճառը, ժամանակը և գումարը: Արժեզրկումը կախված է մի շարք գործոններից, մասնավորապես, տեխնոլոգիական փոփոխություններից (որոնք կարող են ազդել ոչ նյութական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքների վրա), ծառայության մատուցման դադարեցումից (որը կարող է հանգեցնել լիցենզիայի դադարեցմանը և հետևաբար համապատասխան ոչ նյութական ակտիվի արժեզրկմանը):

21 Ֆինանսական գործիքներ

21.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի, ֆինանսական պարտավորության և բաժնային գործիքի յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.5-ում:

21.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ		
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	112,328	76,599
Դեբիտորական պարտքեր		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	69,975	54,363
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	281,629	406,845
	<u>463,932</u>	<u>537,807</u>

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	51,355	6,740
Արձակուրդային վճարների գծով պարտավորություններ	29,710	26,455
	<u>81,065</u>	<u>33,195</u>

22 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Ընկերությունը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Ընկերությունը չի ներգրավված սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ: Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Ընկերությունը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Ընկերությունը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժույթային ռիսկի, որը բխում է ինչպես գործառնական, այնպես էլ ներդրումային գործունեությունից:

Արտարժույթային ռիսկ

Ընկերությունը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվները, որոնք Ընկերությանը ենթարկում են արտարժույթային ռիսկի, նկարագրված են ստորև: Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական պարտավորություններ Ընկերությանը չունի:

Հազար դրամ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	4,283	11,321
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	<u>4,283</u>	<u>11,321</u>

Հազար դրամ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	8,696	18,142
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	8,696	18,142

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության զգայունությունը՝ ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ դրամի 10% (2016թ.՝ 10%) աճին/նվազմանը: 10%-ը (2016թ.՝ 10%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2016թ.՝ 10%):

Դրամի արժևորումը ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ 10%-ով (2016թ.՝ 10%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը:

	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն	
	2017թ.	2016թ.	2017թ.	2016թ.
Շահույթ կամ վնաս	428	870	1,132	1,814
Սեփական կապիտալ	428	870	1,132	1,814

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Ընկերության՝ արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

բ) Տոկոսադրույքային ռիսկ

Ընկերությունը տոկոսադրույքի ռիսկի չի ենթարկվում, քանի որ տոկոսադիր փոխառու միջոցներ չունի:

գ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Այս ռիսկի ազդեցությունը Ընկերության համար առաջանում է տարբեր ֆինանսական գործիքներից, ինչպիսիք են դեբիտորական պարտքերը, ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները և վաճառքի համար մատչելի ներդրումները:

Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով՝

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ՝ հաշվեկշռային արժեքներ		
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	112,328	76,599
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	69,975	54,363
Մնացորդներ բանկերում	281,629	406,845
	463,932	537,807

Ղեկավարության համոզմամբ բաժնետոմսերի և ֆինանսական հաստատություններից ստացման ենթակա գումարների գծով պարտքային ռիսկ չկա:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով նշանակալի պարտքային ռիսկի կենտրոնացում առկա չէ: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը ժամկետանց դեբիտորական պարտքեր չի ունեցել, հետևաբար դրանց գծով չի ստեղծել պահուստ:

գ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, որ Ընկերությունն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Ընկերությունը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորություններն ունեն մինչև 1 ամիս մարման ժամկետ:

23 Իրական արժեքի չափում

Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ակտիվները և պարտավորությունները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

23.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	<u>Մակար- դակ 1</u>	<u>Մակար- դակ 2</u>	<u>Մակար- դակ 3</u>	<u>Ընդամենը իրական արժեք</u>	<u>Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք</u>
Ֆինանսական ակտիվներ					
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	69,975	-	69,975	69,975
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	-	281,629	-	281,629	281,629
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	51,355	-	51,355	51,355
Արձակուրդային վճարների գծով պարտավորություններ	-	29,710	-	29,710	29,710

Հազար դրամ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	<u>Մակար- դակ 1</u>	<u>Մակար- դակ 2</u>	<u>Մակար- դակ 3</u>	<u>Ընդամենը իրական արժեք</u>	<u>Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք</u>
Ֆինանսական ակտիվներ					
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	54,363	-	54,363	54,363
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	-	406,845	-	406,845	406,845
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	6,740	-	6,740	6,740
Արձակուրդային վճարների գծով պարտավորություններ	-	26,455	-	26,455	26,455

Առևտրային և այլ դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերի իրական արժեքը գնահատվում է օգտագործելով զեղչված դրամական հոսքերի մեթոդը, կիրառելով նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար առաջարկվող դրույքաչափերը: Ցպահանջ վճարվելիք և ստացվելիք գումարների իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին վճարվելիք գումարն է:

Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով: Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին:

23.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Մակար- դակ 1	Մակար- դակ 2	Մակար- դակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռա- յին արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Ցուցակված սեփական կապիտալի ներդրումներ	-	112,328	-	112,328	112,328

Հազար դրամ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Մակար- դակ 1	Մակար- դակ 2	Մակար- դակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռա- յին արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Ցուցակված սեփական կապիտալի ներդրումներ	-	76,599	-	76,599	76,599

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Ցուցակված սեփական կապիտալի ներդրումներ

Ցուցակված սեփական կապիտալի ներդրումները իրենցից ներկայացնում են Master Card Incorporated ընկերության բաժնետոմսերում ներդրումները:

24 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Ընկերությունը իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների

հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք հաշվանցված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, կամ ենթակա են կատարման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, թե ոչ:

Հազար դրամ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Համախառն ակտիվներ	Համախառն պարտավորություններ, հաշվանցում	Ներկայացված զուտ արժեքներ	Ֆինանսական գործիքներ չճանաչված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ստացված դրամական միջոց	Զուտ
Ֆինանսական ակտիվներ						
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,525,116	2,525,116	-	-	-	-

Հազար դրամ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Համախառն ակտիվներ	Համախառն պարտավորություններ, հաշվանցում	Ներկայացված զուտ արժեքներ	Ֆինանսական գործիքներ չճանաչված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ստացված դրամական միջոց	Զուտ
Ֆինանսական ակտիվներ						
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,469,435	1,469,435	-	-	-	-

Ապահովագրական դեպոզիտ

MasterCard ընկերության ասոցիատիվ բանկերը պայմանագրով սահմանված կարգով վճարել են ապահովագրական դեպոզիտ, որպես ապահովման միջոց՝ իրենց կողմից թողարկված քարտերով MasterCard վճարային համակարգում գործարքներ կատարելու համար: Նշված հավաքագրումը և դրա նկատմամբ գոյացած ֆինանսական եկամտի բաշխումը առևտրային բանկերի միջև կատարվում է Ընկերության կողմից: Ապահովագրական դեպոզիտի վերաբերյալ հաշիվը բացվել է Ընկերության անունով, սակայն դա չի ներառվել Ընկերության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ ապահովագրական դեպոզիտի վերաբերյալ ռիսկերը և օգուտները, փաստացի, կրում են MasterCard ընկերությունը և առևտրային բանկերը: Ապահովագրական դեպոզիտի գումարը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 849,850 հազար դրամ (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 847,344 հազար դրամ):

Բանկային (պրոցեսինգային) հաշիվ

Ընկերության անունով «Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ-ում բացված հաշվի միջոցով կատարվում է ԱրՔա և MasterCard վճարային համակարգերի քարտերով կատարված գործարքների փոխադարձ վճարումները (մարշրուտիզացիան, պրոցեսինգը): Սակայն հաշվի մնացորդը չի ներառվել Ընկերության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ Ընկերությունը չի կրում դրա հետ կապված ռիսկերը և օգուտները: Հաշվի մնացորդը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 1,675,266 հազար դրամ (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 622,091 հազար դրամ):

Փոխհատուցվող գումարներ

Առևտրային բանկերի կողմից Ընկերությանը փոխհատուցվում են գումարներ, որոնք բաղկացած են MasterCard-ի միանվագ և տարեկան վճարներից, ինչպես նաև ծրագրային ապահովման տարեկան վճարներից և այլ ծախսերից: Ընկերությունը համարվում է պայմանագրի կողմ նշված ծախսերի կատարման վերաբերյալ: Փաստորեն, Ընկերությունը հանդիսանում է միջնորդ առևտրային բանկերի, MasterCard-ի և այլ կազմակերպության միջև: Ելնելով նշվածից՝ փոխհատուցվող գումարները չեն ներառվել Ընկերության շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Փոխհատուցվող գումարները 2017թ. ընթացքում կազմել են 10,712 հազար դրամ (2016թ.՝ 498,072 հազար դրամ):

25 Պարտավորվածություններ

25.1 Կապիտալ ներդրումների գծով պայմանական պարտավորություններ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի պայմանագրային պարտավորություններ կապիտալ ներդրումների գծով (2016թ.՝ նույնպես):

25.2 Գործառնական վարձակալության գծով պարտավորվածություններ՝ Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ընկերությունն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով գործառնական վարձակալությամբ ստացել է տարածքներ տաս տարով: Ընկերությունը վարձակալության ժամանակաշրջանի վերջում հնարավորություն չունի ձեռք բերել վարձակալված տարածքները:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք վարձավճարները ներկայացված են ստորև.

Հազար դրամ	2017թ.	2016թ.
Մինչև 1 տարի	21,600	21,600
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	21,600	21,600

26 Պայմանականություններ

26.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական ու տնտեսական բարեփոխումները, և իրավական, հարկային ու օրենսդրական համակարգերի զարգացումը: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս բարեփոխումներից, ինչպես նաև Եվրասիական Տնտեսական Միությունում զարգացումներից, որի հետ շարունակվում է ՀՀ տնտեսության ինտեգրումը:

Ընկերության ղեկավարությունը կարծում է, որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են համապատասխան միջոցառումներ Ընկերության տնտեսական կայունությունն ապահովելու նպատակով:

26.2 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

26.3 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

27 Կապակցված կողմեր

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են բաժնետերերը, հիմնական ղեկավար անձնակազմը և այլ:

27.1 Վերահսկողություն

Ընկերությունը վերահսկվում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից, որին պատկանում է Ընկերության բաժնետոմսերի 56.25% և որը հանդիսանում է Ընկերության վերջնական վերահսկողը:

27.2 Գործարքներ բաժնետերերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերության և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները և տարվա եկամուտները հետևյալն են:

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործարքներ և եկամուտներ		
Մայր ընկերություն		
Ապրանքների վաճառքից հասույթ	55,971	92,421
Ծառայությունների մատուցումից հասույթ	2,555,530	1,198,283
Տոկոսային եկամուտ	6,356	20,757
	<u>2,617,857</u>	<u>1,311,461</u>
Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մնացորդներ		
Մայր ընկերություն		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	69,398	53,521
Մնացորդներ բանկերում	281,614	406,845
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	15,000	22,500
	<u>366,012</u>	<u>482,866</u>

27.3 Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ղեկավարությունը և նրանց անմիջական ազգականները «Արմենիան Քարդ» ՓԲԸ-ի կանոնադրական կապիտալում էական մասնակցություն չունեն:

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է «Հատուցումներ աշխատակիցներին» հոդվածում.

Հազար դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	80,840	69,776
	<u>80,840</u>	<u>69,776</u>

